

Rapport

Datum: 16 december 2008
Rapportnummer: 2008/305

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wymbritseradiel de inwoners van Heeg niet voldoende heeft geïnformeerd over (de consequenties van) de afsluiting van een doorgaande weg.

Daarnaast klaagt hij erover dat het college niet heeft gereageerd op zijn brief van 26 juni 2007 hierover.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker woont in het dorp Heeg. Het dorp is omgeven door veel water en heeft slechts één doorgaande weg die het noorden van het dorp met het zuiden verbindt. Vóór de realisatie van een randweg, die de doorgaande weg moest ontlasten, had de gemeente Wymbritseradiel reconstructiewerkzaamheden aan de doorgaande weg gepland. De werkzaamheden moesten voor juli 2008 af zijn om in aanmerking te kunnen komen voor subsidie.

2. Op 20 juni 2007 organiseerde de gemeente een informatieavond in het dorps huis over de herinrichting van een aantal straten in Heeg en de aanleg van de rondweg. De inwoners werden door middel van publicaties op 14 juni 2007 in het Sneeker Nieuwsblad en via de website van de gemeente geïnformeerd over die avond. Een aantal organisaties werd afzonderlijk per brief van 11 juni 2007 uitgenodigd. Er waren ongeveer vijftig mensen op de avond aanwezig. Op de bijeenkomst werd onder meer aangegeven dat de gemeente tussen 1 oktober 2007 en 1 april 2008 werkzaamheden wilde uitvoeren, die leidden tot afsluiting van onder meer de doorgaande weg en twee andere wegen.

3. Verzoeker, die de informatieavond om medische redenen niet kon bezoeken, schreef het college op 26 juni 2007 een brief waarin hij stelde dat er een gebrek aan informatie was over de werkzaamheden aan de doorgaande weg en de consequenties daarvan (hij wees er onder meer op dat bij raadpleging van de website van de gemeente onder "werk in uitvoering" niets te vinden was). Ook stelde hij in die brief vragen over onder meer de bereikbaarheid voor de hulpdiensten na afsluiting van de weg. Het kan, zo stelde hij, niet zo zijn dat burgers medische risico's lopen vanwege een slechte bereikbaarheid door hulpdiensten. In de brief wees hij als voorbeeld van hoe de overheid met burgers dient te communiceren op de publicatie door de gemeente Sneek over de herinrichting van de randweg aldaar.

4. Op 2 juli 2007 stuurde het college verzoeker een ontvangstbevestiging waarin werd aangegeven dat afhandeling van de brief binnen twee maanden werd verwacht.

5. Na de informatieavond had de gemeente herhaaldelijk overleg met ondernemers, die onder meer wensten dat de werkzaamheden aan genoemde wegen pas werden uitgevoerd na afronding van de randweg. Uiteindelijk maakte het college begin juli 2007 aan hen een gefaseerde planning van de werkzaamheden aan de wegen bekend, waardoor de doorgaande weg van 1 oktober tot eind november 2007 zou zijn afgesloten. Het college hield vast aan deze planning, ondanks protest van de ondernemers, waarmee nog tot eind augustus 2007 overleg plaatsvond.

6. Op 20 september 2007 kondigde de gemeente op haar berichtenpagina in het Sneeker Nieuwsblad de afsluiting aan van de doorgaande weg:

"Stremming de Syl te Heeg i.v.m. reconstructiewerkzaamheden

Burgemeester en wethouders van de gemeente Wymbritseradiel maken bekend, dat in verband met reconstructiewerkzaamheden aan de Syl te Heeg zal worden afgesloten voor het verkeer. Het betreft het gedeelte vanaf (...) tot aan (...). De stremming geldt voor de periode van 1 oktober 2007 tot en met 30 november 2007 of zoveel langer of korter als noodzakelijk zal blijken te zijn. De omleidingroute wordt middels borden aangegeven. De winkels in het centrum zijn voor voetgangers en fietsers bereikbaar."

7. Verzoeker diende daartegen een bezwaarschrift in en vroeg tevens de voorzieningenrechter op 25 september 2007 om de reconstructiewerkzaamheden van de doorgaande weg op te schorten totdat de randweg gerealiseerd was. Hij wees daarbij op de grote consequenties die afsluiting van de doorgaande weg had voor de inwoners en stelde onder meer dat ambulances veertien kilometer moesten omrijden om mensen in Heeg te bereiken. In zijn verzoekschrift maakte hij ook melding van het feit dat hij geen reactie op de brief van 26 juni 2007 had ontvangen.

8. De aankondiging in het Nieuwsblad werd op 27 september 2007 herhaald.

9. In de pleitnota van 10 oktober 2007 bood het college zijn excuses aan voor het feit dat er niet op de brief van 26 juni 2007 was gereageerd. Het gaf in de pleitnota een aantal antwoorden op de hoofdzaken uit verzoekers brief en deelde mee dat een meer gedetailleerd antwoord "binnenkort" per brief zou worden toegezonden.

Het college gaf aan dat het verzoekers mening over de gebrekkige informatieverstrekking niet deelde. Het wees op de informatieavond, de aankondigingen van de afsluiting in het nieuwsblad en stelde dat in het kader van de bestemmingsplanprocedure over de randweg veel informatie was verstrekt over het herinrichtingproject.

Het college stelde verder dat de hulpdiensten door de gemeente waren ingelicht over de wegwerkzaamheden. Van de hulpdiensten had de brandweer gereageerd met het verzoek om tijdelijke maatregelen te treffen. De ambulancedienst en de politie hadden niet gereageerd, waaruit was geconcludeerd dat deze diensten geen problemen voorzagen.

Verder stelde het college dat het niet verantwoordelijk is voor de wijze waarop de ambulancedienst (die volgens het college tien kilometer extra moest rijden als gevolg van de afsluiting) haar werkzaamheden verricht.

10. De voorzieningenrechter wees het verzoek op 16 oktober 2007 af, omdat er geen sprake was van een besluit en het bezwaar om die reden niet-ontvankelijk zou moeten worden verklaard.

11. Verzoeker diende op 6 november 2007 een klacht bij de Nationale ombudsman in omdat de gemeente naar zijn mening te kort was geschoten in de communicatie met de inwoners van Heeg. Hij wees er onder meer op dat de plannen voor de herinrichting van de doorgaande weg alleen mondeling waren toegelicht op de informatieavond en dat daarvan na afloop geen verslag was gemaakt en gepubliceerd. Vervolgens werd de afsluiting op 20 september 2007 zonder enige vooraankondiging bekend gemaakt. Ook stelde hij dat de gemeente op geen enkele wijze met de inwoners van Heeg had gecommuniceerd hoe de bereikbaarheid voor hulpdiensten gegarandeerd zou worden. De gemeente wees volgens hem - afgaande op de pleitnota - iedere verantwoordelijkheid inzake die bereikbaarheid af. In een telefonisch toelichting op de klacht gaf hij verder nog aan dat de voorzieningen die in verband met de afsluiting voor de brandweer waren getroffen, pas enkele dagen na de afsluiting op de website bekend waren gemaakt.

12. De Nationale ombudsman vroeg het college op de klacht te reageren. Het college reageerde op 17 januari 2008. Het achtte verzoekers klacht over de informatieverstrekking ongegrond. Het stelde dat de inwoners voldoende in de gelegenheid waren geweest om te worden geïnformeerd en dat er formeel gezien vroeg genoeg en voldoende bekend was gemaakt dat, op welke wijze en wanneer de herinrichting zou plaatsvinden. Het college wees er onder meer op dat verzoeker voldoende informatie had kunnen krijgen als hij daartoe de moeite had genomen, met name op de informatieavond en stelde dat het de gemeente niet kon worden verweten dat hij niet op die avond aanwezig kon zijn. De vergelijking die verzoeker maakt met de informatievoorziening door Sneek ging volgens de gemeente mank. Daar ging het om een uitgebreide herinrichting van een bestaande rondweg met aan te leggen aquaducten, bruggen, wegen en verlegging van vaarwegen welke naar verwachting twee jaar zou duren.

13. Hoewel het college verzoekers klacht ongegrond achtte, stelde het wel dat de informatievoorziening naar de inwoners, anders dan naar de ondernemers, mogelijk beter had gekund. De bereikbaarheid voor hulpdiensten is voor burgers belangrijk, gaf de gemeente aan, en het zou beter zijn geweest om via de krant en de gemeentelijke website meer en betere informatie hierover te verstrekken. De gemeente gaf aan dat zij de verantwoordelijkheid voor de bereikbaarheid voor de hulpdiensten niet afwijst; zij stelt dat de hulpdiensten vanuit hun eigen deskundigheid de aangewezen instanties zijn om

- nadat zij door de gemeente van de afsluiting in kennis zijn gesteld - te bepalen, of en zo ja, welke maatregelen moeten worden getroffen. Uit het feit dat de politie noch de ambulancedienst extra maatregelen hebben getroffen om de bereikbaarheid te waarborgen, mag en kan worden afgeleid dat deze diensten dat niet nodig hebben geoordeeld. Daarnaast stelde zij dat de aanrijtijd voor de ambulances ook met de extra af te leggen afstand van tien kilometer nog binnen acceptabele normen lag. Daarnaast gevraagd gaf het college nog aan dat de inwoners van Heeg niet afzonderlijk zijn geïnformeerd over bereikbaarheid voor de hulpdiensten tijdens de afsluiting van de weg. Daarbij wees het college erop dat wegafsluitingen ook altijd worden genoemd op de website van de gemeente met vermelding van de contactambtenaar bij wie nadere informatie kan worden verkregen, ook voor wat betreft de bereikbaarheid voor hulpdiensten.

14. De klacht over het niet beantwoorden van de brief achtte het college gegrond.

De behandeling van de brief was ondergesneeuwd door de intensieve contacten met de ondernemers vanaf 20 juni tot aan 20 september 2007. Dat ook na de zitting bij de voorzieningenrechter niet was gereageerd, was het gevolg van een misverstand tussen de verschillende behandelende ambtenaren. Het college gaf aan dat de brief vóór februari 2008 beantwoord zou worden.

15. Uit de bijlagen bij de reactie van het college bleek onder meer dat de brandweer het college op 24 september 2007 om extra voorzieningen had gevraagd in verband met de afsluiting.

16. Verzoeker reageerde bij brief van 10 maart 2008 op de reactie van het college.

Hij wees er onder meer op dat op de informatieavond slechts vijftig van de 2000 inwoners aanwezig waren, dat er meer kilometers extra moeten worden gereden dan de gemeente aangeeft, dat de gewenste aanrijtijd van ambulances zonder omrijden al niet gewaarborgd kan worden. Verder wees hij erop dat de website van de gemeente ten tijde van de afsluiting op 1 oktober 2008 niet tot nauwelijks werd onderhouden en dat het merendeel van de inwoners gezien hun leeftijd (55 plus) niet over een computer beschikt. Over de vergelijking met de voorlichting door de gemeente Sneek, merkte hij op dat het niet om de grootte van het project gaat, maar om de impact ervan op de bevolking. Verzoeker gaf tot slot ook aan, dat het college bij brief van 10 januari 2008 had gereageerd op zijn schrijven van 26 juni 2007.

17. In zijn reactie merkte verzoeker ook op dat de gemeente, ondanks het ongegrond verklaren van zijn klacht, bij recente herbestrating voor een andere aanpak heeft gekozen. Op de wekelijkse gemeentelijke informatiepagina van de plaatselijke courant werd ruimer aandacht besteed aan de werkzaamheden. Verder was er in het maandelijkse huis-aan-huisblad uitgebreide informatie verstrekt. Zo vermeldde de gemeente daarin

onder meer het volgende:

"...In de komende maanden zullen in het centrum en in de nabijheid daarvan een aantal stremmingen ontstaan. We willen u daarover op dit moment informeren. Waar nodig worden directe omwonenden van de locaties waar de werkzaamheden worden uitgevoerd per brief geïnformeerd. Ook tijdens het verloop van de werkzaamheden zal de gemeente u op de hoogte houden van de werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden en de eventuele stremmingen die dat tot gevolg zal kunnen hebben. Waar het kan proberen de aannemer en de gemeente de overlast tot een minimum te beperken...."

Nadat was aangegeven waar en wanneer welke werkzaamheden plaatsvinden, vermeldde de gemeente nog het volgende:

"Wij realiseren ons dat de uitvoering overlast met zich mee brengt. Door de boven genoemde planning proberen wij de overlast tot een minimum te beperken. Het weer en andere onvoorziene omstandigheden kunnen aanleiding zijn om de planning te wijzigen. Bij calamiteiten en dergelijke zal tijdens de werkzaamheden direct toegang worden verleend aan de hulpdiensten, zoals brandweer, ambulance en politie."

II. Beoordeling

18. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Deze norm behelst enerzijds de plicht om in te gaan op verzoeken van burgers om informatie, anderzijds de plicht om burgers uit eigen beweging te informeren over handelingen van de overheid die hun belangen kunnen raken.

19. De doorgaande weg in het dorp Heeg zou worden afgesloten tussen 1 oktober en 30 november 2007. De gemeente heeft haar inwoners over de afsluiting geïnformeerd tijdens een informatieavond in juni 2007 over de herinrichting van het centrum en de aanleg van de randweg en via aankondigingen van de afsluiting in de berichtenpagina van het plaatselijke nieuwsblad van 20 en 27 september 2007. Daarnaast heeft er herhaaldelijk overleg met de ondernemers van het dorp plaatsgevonden over onder meer de afsluiting.

20. Doordat het gaat om de enige doorgaande weg in een dorp dat is omgeven door water, brengt de afsluiting ervan de uitzonderlijke situatie met zich mee dat het dorp in feite in tweeën wordt gesplitst. Het is duidelijk dat dat een behoorlijke impact op (het dagelijks leven van) de inwoners van het dorp kan hebben. Gezien die omstandigheid had van de gemeente extra inspanning mogen worden verwacht met betrekking tot de informatieverstrekking over de afsluiting. Daar komt bij dat de plannen voor de afsluiting van de weg zoals die tijdens de informatieavond zijn gepresenteerd, naderhand - naar aanleiding van overleg met ondernemers - kennelijk zijn aangepast. Bovendien is de

informatieavond slechts door vijftig inwoners bezocht, waardoor bij de gemeente bekend was dat de daar verstrekte informatie het merendeel van de inwoners niet had bereikt.

De gemeente had de inwoners na die informatieavond en vóór de daadwerkelijke afsluiting van de weg nader schriftelijk moeten informeren. Dat had zij bijvoorbeeld kunnen doen op de wijze zoals zij dat in maart 2008 heeft gedaan met betrekking tot een aantal andere wegwerkzaamheden. De gemeente heeft toen in een huis-aan-huisblad, waardoor alle inwoners worden bereikt, uitgebreide informatie verstrekt, niet alleen over de werkzaamheden maar ook over de mogelijke consequenties ervan. Ook de beschikbaarheid van informatie via internet zou hebben kunnen bijdragen aan een goede voorlichting aan bewoners. In ieder geval had de gemeente uitgebreidere informatie moeten verstrekken op een wijze waarop alle inwoners werden bereikt. Het feit dat tot eind augustus 2007 overleg heeft plaatsgevonden met de ondernemers, doet daar niet aan af.

21. In de berichtgeving van maart 2008 heeft de gemeente ook aangegeven dat bij calamiteiten en dergelijke tijdens de werkzaamheden direct toegang aan de hulpdiensten zal worden verleend. In de berichtgeving over de afsluiting van de doorgaande weg, heeft zij niets over de bereikbaarheid voor de hulpdiensten vermeld. De situatie was ook anders, omdat de afsluiting gold voor alle gemotoriseerd verkeer en dus ook voor de hulpdiensten. Hoe dan ook, de gemeente heeft de hulpdiensten op de hoogte gesteld en heeft naar aanleiding van de reactie daarop van de brandweer nadere voorzieningen getroffen. De gemeente kon zich in redelijkheid op het standpunt stellen dat zij geen andere voorzieningen hoefde te treffen omdat de andere hulpdiensten niet reageerden. Dat neemt niet weg, dat de bereikbaarheid voor de hulpdiensten een belangrijk punt is voor de inwoners, zeker in een situatie als deze waarbij het dorp door de werkzaamheden werd gesplitst. Het had gezien die omstandigheid dan ook in de rede gelegen dat de gemeente daaraan aandacht had besteed in de berichtgeving/informatieverstrekking met betrekking tot de afsluiting.

Gezien de mogelijke impact van de afsluiting voor de inwoners kan hier bezwaarlijk worden gesproken van een adequate informatieverstrekking uit eigen beweging. In zoverre heeft het college niet behoorlijk gehandeld. Het bevreemdt overigens dat het college in zijn reactie erkent dat de informatievoorziening op dit punt beter had gekund, maar dat het tegelijkertijd verzoekers klacht over de informatieverstrekking ongegrond verklaart.

22. Verzoeker heeft de gemeente bij brief van 26 juni 2007 vragen gesteld over de (consequenties) van de afsluiting van de weg gedurende de periode 1 oktober tot eind november 2007 en zijn bezorgdheid geuit over de bereikbaarheid voor hulpdiensten. Het college is in de pleitnota aan de voorzieningenrechter van 10 oktober 2007, deels ingegaan op de punten die verzoeker daarin aan de orde stelde. Uiteindelijk heeft het tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman (op 10 januari 2008) op verzoekers brief gereageerd.

Het had in de rede gelegen dat het college verzoekers brief gezien de inhoud ervan in ieder geval vóór de daadwerkelijke afsluiting van de weg had beantwoord, te meer nu

- zoals hierboven al is aangegeven - in de berichtgeving over de afsluiting niets stond vermeld over de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en verzoeker zich daarover zorgen maakte. Door dat niet te doen heeft het college niet behoorlijk gehandeld. De door het college aangevoerde omstandigheden kunnen de vertraging in de afhandeling enigszins verklaren maar geenszins rechtvaardigen.

Ook door het niet tijdig reageren op de brief van 26 juni 2007 heeft het college niet behoorlijk gehandeld.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Wymbritseradiel te IJlst, is gegrond wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

Met instemming heeft de Nationale ombudsman kennis genomen van het feit dat het college in maart 2008 haar inwoners op een andere, betere wijze heeft geïnformeerd over wegwerkzaamheden.

Onderzoek

Op 8 november 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. te Heeg, met een klacht over een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Wymbritseradiel te IJlst.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Wymbritseradiel, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen het college van burgemeester en wethouders van Wymbritseradiel en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Het college gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van verzoeker aan het college van 26 juni 2007.

Verzoekschrift aan voorzieningenrechter van 25 september 2007 en aanvulling van 8 oktober 2007.

Pleitnota van het college van 10 oktober 2007.

Verzoekschrift van 6 november 2007.

Reactie van het college, gedateerd 10 januari 2008, op verzoekers brief van 26 juni 2007.

Reactie verzoeker van 10 maart 2008, met bijlagen.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Zie onder Beoordeling.